

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC

Sau bài học, HS cần :

1. Về kiến thức

- Biết được tên một số kiểu thảm thực vật và nhóm đất chính. Phân biệt được các kiểu thảm thực vật.
- Nắm được các quy luật phân bố các kiểu thảm thực vật và các nhóm đất chính trên Trái Đất.

2. Về kĩ năng

- Phân tích lược đồ, sơ đồ.
- Nhận biết được các kiểu thảm thực vật chính.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC

- Bản đồ Các kiểu thảm thực vật và các nhóm đất chính trên thế giới.
- Tranh ảnh về các kiểu thảm thực vật.
- Bảng hình, đĩa CD ROOM về thế giới sinh vật.

III. MỘT SỐ ĐIỂM CẦN LƯU Ý**1. Về nội dung**

- Trước khi giảng về sự phân bố sinh vật trên Trái Đất, GV cần cho HS hiểu rõ khái niệm về thảm thực vật.
- Giữa động vật và thực vật có mối quan hệ mật thiết. Thực vật là mắt xích đầu tiên trong chuỗi thức ăn của bất kì hệ sinh thái nào, vì thế sự phân bố của động

vật cũng phụ thuộc chủ yếu vào sự phân bố thực vật. Từ đó việc xem xét sự phân bố của các kiểu thảm thực vật có thể đại diện cho sinh vật nói chung.

– Những kiến thức trong bài chỉ là những nét rất khái quát, giúp cho HS nắm đặc điểm chung nhất của từng kiểu thảm thực vật, trên cơ sở đó HS có thể nhận biết các kiểu thảm thực vật chính trên thế giới.

– Chế độ nhiệt, ẩm ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống và sự phân bố của sinh vật, vì thế sự phân bố của sinh vật cũng tuân theo quy luật địa đới và quy luật đai cao của khí hậu.

– Đất là thành phần rất nhạy cảm của tự nhiên. Tuy có nhiều yếu tố tham gia vào quá trình hình thành đất, nhưng khí hậu và sinh vật là quan trọng nhất, gần như có tính chất quyết định. Vì thế sự phân bố đất cũng tuân theo quy luật phân bố của khí hậu và sinh vật.

– Bài 19 không khó, nhưng dài do phải đề cập cả sự phân bố của sinh vật và của đất. Trong tự nhiên cả sinh vật và đất đều chịu tác động rất lớn của khí hậu ; hơn nữa sinh vật lại là nhân tố rất quan trọng đối với sự hình thành đất ; vì thế khi giảng về sự phân bố của chúng, GV cần kết hợp trình bày cả về thực vật và đất trong mỗi đới.

– Tiết giảng này nhất thiết phải có bản đồ Các kiểu thảm thực vật và các nhóm đất chính trên thế giới.

2. Về phương pháp

– Giảng giải.

– Thảo luận nhóm.

IV. TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

1. Mở bài

GV giới thiệu khái quát về sự phân bố các kiểu thảm thực vật và các nhóm đất chính cũng như mối liên hệ giữa chúng.

2. Tổ chức dạy học

a) Gợi ý dạy mục I : Sự phân bố sinh vật và đất theo vĩ độ

– GV treo bản đồ giáo khoa : Các kiểu thảm thực vật và các nhóm đất chính trên thế giới.

– GV chia lớp thành 4 nhóm, phân công mỗi nhóm trả lời 1 câu hỏi trong SGK.

– Hướng dẫn HS đọc các bản chú giải ở 2 bản đồ (hình 19.1 và 19.2) trong sách.

– HS làm việc theo nhóm. Mỗi nhóm cử 1 đại diện trình bày trước lớp về câu hỏi của nhóm (trả lời câu hỏi, chỉ bản đồ).

– GV nhận xét, kết hợp nêu thêm một vài nét khái quát về đặc điểm của từng kiểu thảm thực vật và nhóm đất chính.

b) Gợi ý dạy mục II : Sự phân bố đất và sinh vật theo độ cao

Ở nội dung này, GV dựa vào câu hỏi trong SGK để yêu cầu HS làm việc. Mục đích của câu hỏi này là giúp HS nhận thấy nguyên nhân tạo ra sự thay đổi các vành đai thực vật và đất theo độ cao : đó là càng lên cao, nhiệt độ càng giảm, độ ẩm và lượng mưa thay đổi, dẫn đến sự thay đổi các vành đai thực vật và các vành đai đất.